

หลับตาข้างเดียว

ปิดตาสองข้างมองไม่เห็น

แต่หลับตาข้างเดียวอาจเห็นผิดเป็นชอบ

จัดทำโดย คณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณ

[หลับตาข้างเดียว]

ปิดตาสองข้างมองไม่เห็น แต่หลับตาข้างเดียวอาจเห็นผิดเป็นชอบ เรื่องราวของชายหนุ่มที่ควรจะมีอนาคตในโลกธุรกิจ แต่ชีวิตกลับพลิกตาลปัตร เพราะลืมนึกไปว่า การกระทำบางอย่างนั้น แม้ไม่ส่งผลวันนี้ แต่มันอาจรอคอยย้อนกลับมาส่งผลในวันที่เราลืมนับไปแล้วก็ได้...

*** เรื่องเล่านี้เป็นเรื่องเล่าที่มาจากกรณีศึกษาจริง โดยชื่อของตัวละคร สถานที่และชื่อของบริษัทในข้อเขียนเป็นชื่อสมมติ หากบังเอิญพ้องหรือบังเอิญตรงกับเรื่องราวจริงของท่านใด ทางองค์กรฯ ต้องขออภัยมาในขั้นนี้

[1]

‘พลอต-วัน พรินต์ติ้ง’ (นามสมมติ) เป็นหนึ่งในธุรกิจ SME ที่เติบโตมาเป็นบริษัทขนาดใหญ่ ธุรกิจของพลอต-วันเป็นกิจการโรงพิมพ์ที่รับพิมพ์ทั้งงานพิมพ์ขนาดใหญ่แบบบิลบอร์ด ป้ายไวเนล ไล่เรียงลงมาจนถึงแพ็คเกจจิ้ง และงานพิมพ์เอกสาร

‘รัชชะ’ เป็นชายหนุ่มหน้าตาดี มีความรู้ และเป็นที่รักของผู้คน เขาทำงานที่ ‘พลอต-วัน พรินต์ติ้ง’ มานานหลายปี โดยมีตำแหน่งเป็นรองผู้บริหารฝ่ายบัญชีและการเงิน (หรือรอง CFO) ซึ่งหากนับกับวัยของเขาแล้ว ถือว่ารัชชะเป็นคนมีความก้าวหน้าในอาชีพคนหนึ่ง

รัชชะมีความสุขและสนุกกับอาชีพของเขามาก โดยเฉพาะการได้ทำงานเป็นมือขวาใกล้ชิดกับ ‘พีพีนิจ’ CFO ของบริษัทซึ่งรู้จักสนิทสนมกับเขามานานตั้งแต่สมัยเป็นนักศึกษา เขาเลยไม่เคยคิดเรื่องที่จะต้องรีบเติบโตหรือเลื่อนตำแหน่งเลย เขาแค่อยากให้มันเป็นแบบนี้ไปเรื่อย ๆ มากกว่า

แต่จู่ ๆ..พีพีนิจ CFO ก็ลาออกกะทันหันทำให้รัชชะได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็น CFO คนใหม่ทันที

ปกติแล้ว เวลาที่ใครบางคนได้รับการโปรโมทหรือเลื่อนขั้นนั้น

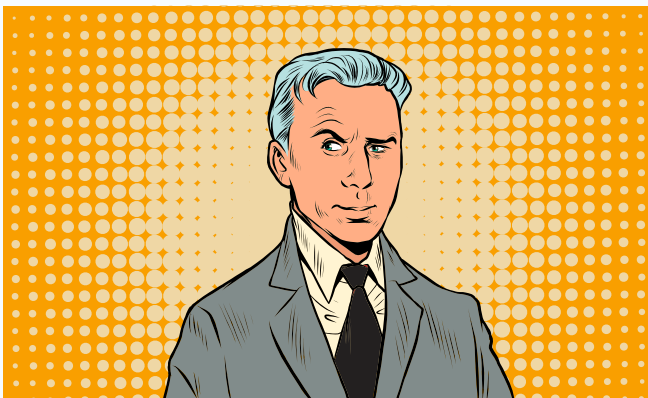
มันน่าจะเรียกว่าเป็นข่าวดี แต่กับ ‘ธัชชะ’ เขากำลังไม่ค่อยแน่ใจนัก ธัชชะรู้สึกกังวลแบบแปลก ๆ เพราะก่อนลาออกที่พินิจบอกเหตุผลกับเขาแล้วว่า ‘**พีแค้อยากพักผ่อนบ้าง**’ ซึ่งธัชชะมองหน้าพินิจแล้วรู้ว่า...มันไม่ใช่แค่นั้น...

ธัชชะอยากรู้เหตุผลจริง ๆ และไม่แน่ใจว่าเขาได้รู้ เมื่อ ‘**ขจร**’ ผู้เป็นทั้งเจ้าของโรงพิมพ์และ CEO โทระฯ มานัดหมายเขาส่วนตัวในวันหยุดเพื่อไปตีกอล์ฟและทานอาหารด้วยกัน

[2]

วันนั้นเป็นวันอาทิตย์หลังจากตีกอล์ฟ ขจรพาธัชชะไปทานอาหารและระหว่างที่รอ ขจรก็เริ่มต้นบทสนทนา ‘คุณรู้ใช่ไหม ว่าองค์กรเราตั้งมาสิบห้าปี และตอนนี้เรามีพนักงานเกือบสองร้อยห้าสิบคนแล้ว พุดง่าย ๆ คือ มันโตเกินกว่าจะถอยหลังกลับไปเป็นองค์กรเล็ก ๆ แบบตอนปีแรก ๆ ขจรเริ่มต้นด้วยขนาดขององค์กร จำนวนผู้คนและพนักงานที่องค์กรดูแล จากนั้นขจรก็เริ่มเข้าเรื่องวิกฤตของบริษัทในปัจจุบันที่พลอต-วันเจอปัญหาการมาของสื่อโซเชียลมีเดียที่ทำให้งบประมาณออนไลน์ขององค์กรที่เป็นลูกค้าของพลอตวันลดลง ทำให้ขจรตัดสินใจว่าพลอต-วันจะต้องขยายตลาดไปยังภาคต่าง ๆ และประเทศเพื่อนบ้านให้ได้ **‘ไม่มันเราไม่รอด**’ ขจรย้ำ ‘และถ้าไม่รอดผมก็ต้องสิ้นสเกลลงเอาคนออก และกลับมาทำเล็ก ๆ หาทางลง หรือไม่ก็อาจจะเลิกกิจการ’

ขจรเงิบไปนิดนึง แล้วพูดต่อ ‘แต่จริง ๆ มันมีทางอยู่ คุณรู้จัก **‘ท่านสกล**’ ไช้ไหม’ ขจรเอ่ยชื่อ **‘เจ้าหน้าที่รัฐ**’ ผู้มีอำนาจทางสังคมคนหนึ่ง

จากนั้น ขจรก็เล่าต่อว่าผู้มีอำนาจท่านนี้สามารถเปิดประตูทางธุรกิจของพลอต-วันสู่เครือข่ายการใหญ่ในภาค ๆ หนึ่งของประเทศได้ และโดยเฉพาะผู้ใหญ่ท่านนี้ยังมีเพื่อนอีกคนที่สามารถนำพาพลอต-วันไปสู่ตลาดหน่วยงานรัฐในประเทศเพื่อนบ้านได้อีกด้วย...เพียงแต่...

เราต้องจ่าย **‘ค่าดำเนินงานพิเศษ**’ และจัดการซ่อนข้อมูลนิดหน่อย เพื่อให้ท่านสบายใจ’ ขจรบอก

ตอนนั้น ธัชชะเข้าใจทันทีว่า ทำไมพินิจถึงลาออกกะทันหันที่พินิจเป็นคนตรงไปตรงมาและไม่เคยยอมทำเรื่องที่ผิดหลักการและกฎหมาย

‘หลังตาข้างนึง...จริง ๆ แล้วก็แค่ครั้งนี้ครั้งเดียวแหละ พอเราฟื้นตัวแล้วเราก็กกลับมาทำตลาดแบบเดิม’ ขจรพยายามโน้มน้าวธัชชะ รวมทั้งยังอ้างถึงบริษัทอื่นที่เป็นที่รู้จักในสังคมดีว่าบริษัทเหล่านั้นก็ทำข้อตกลงกับผู้ใหญ่ท่านนี้เช่นกัน

‘ใคร ๆ เขาก็ทำ...ที่สำคัญคือ ตัวท่านเองก็ต้องระวังตัวเองจริง ๆ แล้ว ท่านต้องระวังตัวเองมากกว่าเราด้วยซ้ำ เพราะฉะนั้นมันมีวิธีของมันอยู่’ ขจรตบท้าย ก่อนบอกธัชชะว่า ‘อย่าคิดว่านี่เป็นรางวัลล่อใจนะ แต่ถ้าทำสำเร็จผมเตรียม **‘อะไรดี ๆ ไว้ให้คุณอยู่เหมือนกัน**’

[3]

ธัชชะนอนไม่หลับ เขาไม่เคยทำงานทางการเงินและบัญชีที่ต้องมีลบลมคมใน หรือ **‘ติดสินบนเจ้าหน้าที่รัฐ**’ แบบนี้มาก่อน ธัชชะคิดไม่ออก...ตอนนั้นเขาอยากโทรศัพท์ไปหาพินิจเพื่อปรึกษา ธัชชะหยิบโทรศัพท์มือถือขึ้น แต่ก็วางลง...เขานึกถึง **‘อะไรดี ๆ**’ ที่ขจรพูดถึง แล้วเปลี่ยนใจหลังตาข้างนึงดีกว่า ไม่น่าจะเป็นอะไรวันต่อมา...

ธัชชะเริ่มหาวิธีตกแต่งเอกสารทางบัญชี และหาทางปกปิดเส้นทางการเงินในการใช้ตำแหน่งข้าราชการหาผลประโยชน์ของท่านสกลตามที่ขจรต้องการได้อย่างเรียบร้อยแบบเนียน ไม่นานยอดขายงานพิมพ์จำนวนมากก็หลังไหลมาจากตลาดใหม่ ยอดขายเหล่านี้ ทำให้พลอต-วันเป็นองค์กรที่ฟื้นตัว ทำกำไรได้อย่างดีเป็นที่น่าจับตาในวงการสิ่งพิมพ์

ปลายปีนั้น ทุกคนในบริษัทต่างชื่นชมธัชชะที่ได้รับเครดิตว่าเป็นผู้ที่มีส่วนช่วยเปิดตลาดจนทำให้ทุกคนได้โบนัสมากขึ้น ธัชชะเองก็ได้รับทั้งความภูมิใจและทั้งเงินโบนัสรวมถึงโบนัสพิเศษจากขจรอีกก้อนหนึ่งด้วย

และจากวันนั้น...ความหอมหวานของความสำเร็จก็ทำให้เกิดการคอร์รัปชัน ครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 และอีกหลาย ๆ ครั้งตามมา ธัชชะลืมนึกไปว่า ความสำเร็จจาก 'วิธีการที่ผิด' นั้น ไม่ช้าก็เร็ว...มันต้องมีผลตามมาอย่างแน่นอน

[4]

3 ปีผ่านไป...การเติบโตอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดดและเปิดตลาดไปค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น ทำให้การปกปิดข้อมูลเรื่องการใช้เส้นสายทางราชการ และการตกแต่งบัญชีของพลอด-วันเริ่มยากขึ้น และมีช่องโหว่มากขึ้นสวนทางกับความจำเป็นของธัชชะ ที่จำเป็นต้องเอกสารได้น้อยลง

วันหนึ่ง...ในขณะที่ขจรและธัชชะกำลังเพลิดเพลินอยู่กับความสำเร็จ รุ่ง ๆ บริษัทของพวกเขาที่โดนร้องเรียนและถูกตรวจสอบจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยการตรวจสอบนั้นนำมาซึ่งการร้องบัญชีย้อนหลังครั้งใหญ่

ในการตรวจสอบการทุจริต ธัชชะไม่สามารถชี้แจงหลาย ๆ คำถามเกี่ยวกับบัญชีที่เคยตกแต่งไว้ในอดีตได้ ยิ่งตอบไม่ได้เขาก็ยิ่งโกหก ยิ่งโกหกความจริงก็ยิ่งปรากฏ

สุดท้าย...ธัชชะจำต้องสารภาพยอมรับความผิดโดยซุกฎีและอาจต้องรับผิดเองเพียงคนเดียวด้วย เพราะขจรพยายามโยน

ความผิดให้ธัชชะในฐานะที่ดำรงตำแหน่งเป็น CFO

ธัชชะได้รับโทษทางกฎหมายอาญาทั้งเรื่องของการให้สินบนเจ้าพนักงาน และยังมีความผิด พ.ร.บ. การบัญชีเกี่ยวกับการตกแต่งบัญชีอีกด้วย อัตราโทษของเขานั้นมีทั้งจำและปรับ ส่วนขจรนั้นแม้ว่าจะดูเหมือนรอดตัวในครั้งแรก แต่ก็ไม่กี่เดือนต่อมา เขาก็โดนตรวจสอบอีกครั้ง หนนี้ทางเจ้าหน้าที่มีหลักฐานที่มัดตัวขจรจนหนีไม่พ้นความผิด เขาต้องปิดโรงพิมพ์ของตัวเองลงและรับโทษทั้งจำและปรับเช่นกัน

ในวันที่ทุกอย่างพังลง ธัชชะรู้ตัวดีว่าอนาคตในเส้นทางอาชีพสายบัญชีและการเงินของเขาจบลงแล้ว และหลังจากหมดโทษ เขาคงต้องหาอาชีพใหม่ วันนั้นธัชชะ คิดถึงที่พินิจที่เป็นที่เลี้ยงและให้ค่าปรึกษาเขามาตลอด

ธัชชะเพิ่งคิดได้ว่า ตอนที่ได้รับข้อเสนอจากขจรให้ทำการทุจริตนั้น จริง ๆ แล้วคนที่เขาควรหันหน้าไปปรึกษาคือใคร และวันนั้น..เขาไม่น่าวางโทรศัพท์ที่กำลังโทรฯ หาที่พินิจลงเลย...

[ข้อเตือนใจ]

ในโลกของธุรกิจนั้น วิกฤตเป็นเรื่องที่ทุกคนเจอ และวิกฤตย่อมแก้ได้ด้วยวิสัยทัศน์..ไม่ใช่ทางลัดอย่างการคอร์รัปชัน

ในโลกของกฎหมาย ทุกครั้งในการตัดสินใจย่อมมีผลลัพธ์ส่งกลับมาเสมอ ผิดคือผิด ถูกคือถูก คำว่า 'คอร์รัปชัน' นั้นไม่สามารถประนีประนอมได้ แม้เราจะทำงานอย่างชาวสะอวดมานาน แต่ทำผิดแค่ครั้งเดียว ความดีที่ผ่านมานั้นไม่สามารถนำมาหักล้างกับความผิดได้

ข้อแนะนำ: หากท่านใดพบว่าตนเองกำลังตกอยู่ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับเรื่องราวนี้และมีกรณีสงสัย อยากแจ้งข่าวสาร หรือต้องการขอคำแนะนำเกี่ยวกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี สามารถติดต่อสอบถามได้ที่ ethics@tfac.or.th หรือเว็บไซต์ www.tfac.or.th หรือ <https://acpro-std.tfac.or.th/standard/6/จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ>